

La Cambra demana a l'Estat i la Generalitat que accelerin l'execució dels fons Next Generation EU

- L'Estat només ha realitzat el 49% dels fons del Mecanisme de Recuperació i Resiliència pressupostats entre gener i octubre del 2022, per la qual cosa caldria agilitzar la gestió d'aquests fons per assolir una execució similar a la del 2021.
- L'Estat ha assignat a Catalunya el 14,3% del total de transferències directes destinades a les comunitats autònomes, un percentatge clarament inferior al seu pes en termes de població (16,3%) i PIB (19,0%).
- La Generalitat de Catalunya també ha d'accelerar el ritme d'acompliment, atès que entre el gener del 2021 i el 2 de desembre de 2022 només ha mobilitzat 1.115 M€ (el 50,8% dels fons ingressats procedents de l'Estat).

Barcelona, 21 de desembre de 2022.- La Cambra quantifica que l'Estat només ha executat la meitat dels fons provinents del Mecanisme de Recuperació i Resiliència (MRR), del programa Next Generation EU, entre gener i octubre d'aquest any. **Concretament, el grau de realització dels fons europeus per part de l'Estat se situa en un 49%, una xifra que si segueix amb aquesta dinàmica se situarà a finals d'any en un 63,5%.** Per la seva banda, la Generalitat de Catalunya ha assignat el 50,8% dels fons europeus rebuts per part de l'administració estatal des del gener del 2021 al 2 de desembre del 2022.

Així s'extreu de l'estudi **"Fons Next Generation EU: execució i avaluació"**, el qual analitza l'avenç en el grau d'execució dels Fons Next Generation per part de l'Estat i la Generalitat de Catalunya des de la seva posada en marxa, i on es conclou que **ambdues administracions han d'accelerar la gestió dels fons per fer-los arribar com més aviat millor al conjunt del teixit productiu.**

Els fons Next Generation: una oportunitat que no es pot deixar escapar

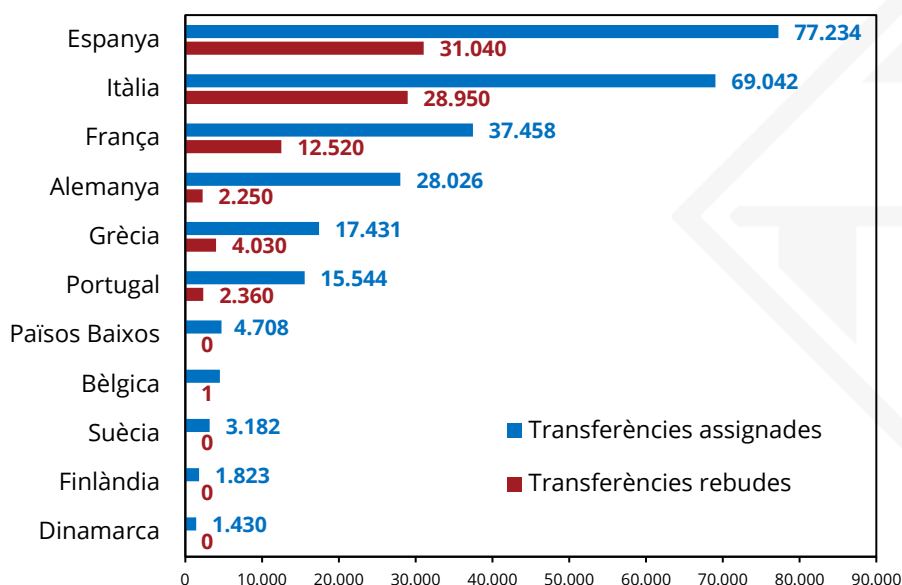
Com a resposta a la crisi de la Covid-19, el juliol de 2020 el Consell Europeu va aconseguir un acord per a la creació dels fons Next Generation EU (NGEU). Aquest fons europeu, dotat amb uns 750.000 M€, neix amb el propòsit d'accelerar la transició cap a una economia descarbonitzada i més digitalitzada, i consta de dos instruments principals: el **Mecanisme de Recuperació i Resiliència (MRR)** i l'Ajuda a la Recuperació per a la Cohesió i els Territoris d'Europa (REACT-EU). En aquest sentit, l'estudi se centra en **analitzar l'avenç en l'execució dels fons MRR** (concentra més del 90% dels fons NGEU) **per part de l'Estat i la Generalitat de Catalunya.**

Concretament, Espanya és un dels països de la Unió Europea (UE) més beneficiats pels fons NGEU. Així, dels 338.000 M€ en transferències directes del MRR per al conjunt de la UE, a **l'Estat espanyol li correspon un total de 77.234 M€, és a dir, el 22,9% del total** (gràfic 1). En altres països, com ara França (37.458 M€) i Alemanya (28.026 M€), l'assignació de transferències directes és força més modesta.

Un element positiu a emfatitzar és que **l'Estat concentra el 34% de les transferències rebudes (31.040 M€) del conjunt de la UE** fins al desembre de 2022, molt per sobre del seu pes relatiu en termes d'assignació. La conclusió principal que se'n pot extreure és que Espanya (juntament amb Itàlia) és dels països membres que ha realitzat un **esforç més intens per accelerar la recepció de les transferències directes procedents del MRR** (el 40,2% dels fons assignats que li correspon), gràcies a la consecució dels objectius pactats amb la Comissió Europea en matèria de reformes estructurals.

Gràfic 1. Transferències directes assignades i rebudes procedents de la Comissió Europea entre 2021 i 13 de desembre de 2022. MRR

(Milions d'euros). Font: Comissió Europea.

Execució del Mecanisme de Recuperació i Resiliència per part de l'Estat

Malgrat l'elevat volum de transferències que ha rebut Espanya dels fons NGEU, un dels resultats destacats és que **l'execució dels fons MRR per part de l'Estat no va al ritme que seria desitjable**. Així, **el grau de realització de l'Estat**, definit com el quocient entre les obligacions reconegudes¹ i el crèdit pressupostari² se situa en el **49,0% entre gener i octubre del 2022** (gràfic

¹ Obligació econòmica exigible a l'administració envers un tercer per a la realització d'un projecte o el dret a rebre una transferència.

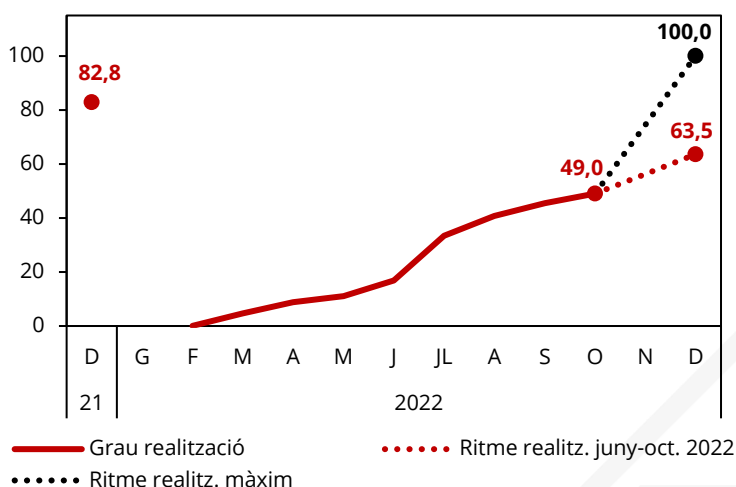
² Previsió de despesa en el pressupost anual

2). Cal afegir que, si es mantingués la tendència observada entre el juny i l'octubre d'aquest any, el grau de realització de l'Estat se situaria en el 63,5% a finals de 2022, clarament per sota del 82,8% de l'any anterior. És important matissar que el **grau de realització no és equivalent al percentatge d'execució que arriba als destinataris finals**, perquè bona part de les obligacions reconegudes consisteixen en transferències a altres nivells institucionals (empreses públiques, comunitats autònomes, etc.).

Gràfic 2. Grau de realització anual dels fons MRR. Estat.

(obligacions reconegudes/crèdit pressupostari, en %).

Font: Ministeri d'Hisenda i estimacions de la Cambra

Si centrem l'anàlisi entre el gener i l'octubre del 2022 (taula 1), s'observa que la modesta realització de l'Estat en termes agregats s'explica per un baix percentatge de realització dels mateixos ministeris i organismes autònoms de l'Estat (27%), així com el **reduït percentatge de transferències efectuades en relació amb el pressupost envers les comunitats autònomes (51%) i les empreses privades (2%)**. En canvi, el grau d'acompliment cap a les empreses públiques estatals és el més elevat (87%). Per tant, des de la **Cambra de Barcelona demanem que l'Estat transfereixi el més aviat possible els recursos del fons MRR que pertocquen a les comunitats autònomes**, amb l'objectiu que puguin accelerar els procediments administratius (licitacions i subvencions) perquè aquests ajuts arribin a l'economia real.

Taula 1. Grau de realització dels fons MRR en els PGE 2022. Estat. Gener-octubre 2022
(milions d'euros i % sobre total). Font: IGAE

	Gener-Oct. 2022			
	Pressupost (M €)	Obligacions recon. (M€)	% sobre O.R. total	Grau realització
Sector públic central	13.675	8.725	63%	64%
Ministeris i transf. a organismes autònoms i altres entitats	5.217	1.389	10%	27%
Transferències a empreses públiques	8.458	7.336	53%	87%
Transferències a comunitats autònomes	8.624	4.396	32%	51%
Transferències a entitats locals	2.222	491	4%	22%
Transferències a empreses privades	3.295	74	1%	2%
Transferències a famílies i instit. sense ànim lucre	623	235	2%	38%
Transferències a l'exterior	10	2	0%	22%
Total	28.449	13.922	100%	49%

Nota: "O.R." fa referència a obligacions reconegudes.

Adicionalment, és important analitzar els àmbits sectorials que l'Estat ha prioritzat des de l'aprovació dels MRR. En concret, fins al 2 de desembre del 2022 **l'Estat ha publicat convocatòries finançades a través dels fons MRR per un import de 18.339 M€, especialment emmarcades en la transformació digital i ecològica de l'economia**. Entre les principals subvencions en aquests àmbits destaquen: els ajuts a actuacions integrals de la cadena industrial del vehicle elèctric (2.975 M€), inclòs en el PERTE per al Desenvolupament del Vehicle Elèctric i Connectat, els Fons Next Tech per l'impuls d'empreses digitals i inversió en projectes tecnològics d'alt impacte (2.000 M€) i els tres programes Kit Digital (1.600 M€).

Transferències dels fons MRR de l'Estat a la Generalitat de Catalunya

L'Estat té tres vies per realitzar assignacions dels fons MRR a les comunitats autònomes: 1) Subvencions o licitacions directes amb beneficiaris (empreses, organismes i entitats) ubicades als diferents territoris; 2) Transferències directes a entitats autonòmiques i ens locals través dels seus ministeris i 3) Transferències directes als governs autonòmics. De fet, és important destacar que el gruix de les assignacions es materialitza a través del darrer mecanisme.

La taula 2 resumeix els resultats més rellevants de l'assignació per criteris competitiu, és a dir, mitjançant les convocatòries d'àmbit estatal del fons MRR. Entre el 2021 i el 2 de desembre del 2022, l'Estat ha resolt 74 convocatòries per un import de 3.078,4 M€, dels quals **650,2 M€ tenen com a destí entitats establertes a Catalunya (el 21,1% del total)**.

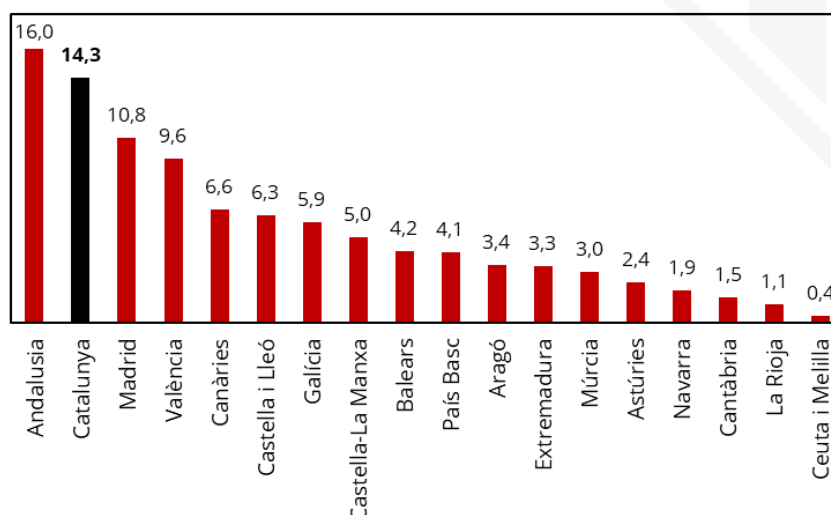
Taula 2. Resolucions de convocatòries estatals amb fons MRR amb beneficiaris a Catalunya. 2021-2 de desembre de 2022 (milions d'euros) Font: Plataforma Fons Next Generation de la Generalitat

	Nombre de resolucions	Import total convocatòries resoltes (M€)	Resolucions amb entitats beneficiàries de Catalunya	Import total de resolucions estatals per a Catalunya (M€)	% destinats a Catalunya
2021	30	1.096,6	29	235,1	21,4%
2022	44	1.981,8	41	415,1	20,9%
Total	74	3.078,4	70	650,2	21,1%

En canvi, el **mecanisme de transferències directes a les comunitats autònomes mostra com Catalunya només li correspon el 14,3% de l'assignació pressupostària** pel període 2021-2023 (gràfic 3). Aquest percentatge se situa clarament per sota del pes que representa Catalunya en termes de població (16,3%) i PIB (19%) respecte al conjunt de l'Estat.

La conclusió és que quan el **criteri de repartiment són convocatòries públiques, les entitats i empreses catalanes obtenen el 21,1% del total**, un percentatge superior al seu pes econòmic (19%). En canvi, quan **l'Estat decideix assignar els fons via transferències, Catalunya rep un percentatge inferior, del 14,3%**.

Gràfic 3. Assignació pressupostària dels fons MRR a les comunitats autònomes. Acumulats entre 2021 i 30 de novembre de 2022. (% respecte al total dels fons MRR a les C.A.). Font: Govern d'Espanya

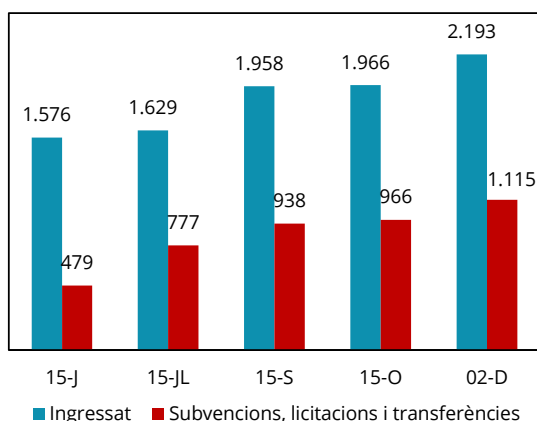
Acompliment de la Generalitat de les transferències procedents de l'Estat

Un segon exercici important és analitzar el grau d'acompliment dels fons MRR a Catalunya d'acord amb la informació que publica la Generalitat. Cal matissar, però, que el **concepte de realització de l'Estat no és directament comparable amb el d'acompliment que s'aplica en el cas de la**

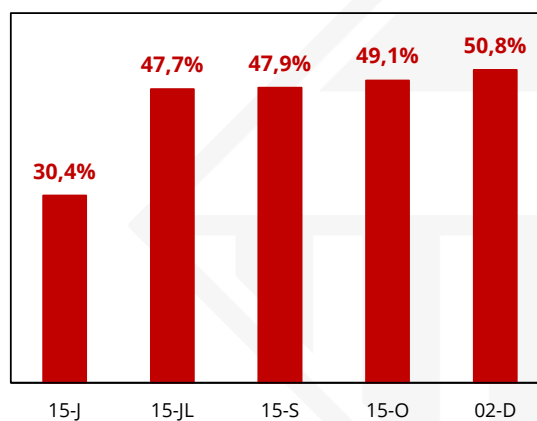
Generalitat ni tampoc reflecteix l'execució real. El motiu és que el grau d'acompliment de la Generalitat es defineix com la ràtio del sumatori de les subvencions i licitacions publicades entre les transferències ingressades procedents de l'Estat. En canvi, en el cas de l'Estat el grau de realització es mesura com el percentatge entre les obligacions reconegudes i el crèdit pressupostari.

Els resultats més destacables d'aquesta anàlisi és que Catalunya ha ingressat un total de 2.193 M€ procedents de l'Estat fins al 2 de desembre de 2022 (gràfic 4.A), d'una assignació pressupostària total de 3.039 M€ per al període 2021-2023. D'aquests 2.193 M€, la Generalitat només ha mobilitzat 1.115 M€ (el 50,8% dels fons ingressats). En cas de seguir amb el ritme de mobilització de fons MRR dels últims cinc mesos, la Generalitat no arribaria a mobilitzar els recursos assignats avui dia a finals de 2023. En aquest sentit, també **demanem a la Generalitat que acceleri el ritme de convocatòries perquè els fons arribin com més aviat millor a les entitats locals, empreses privades i famílies, etc.**

Gràfic 4.A. Fons MRR ingressats a la Generalitat acumulat 2021-2022 i recursos MRR mobilitzats. (milions d'euros). Font: Gencat

Gràfic 4.B. Grau d'acompliment dels fons ingressats per la Generalitat en concepte de MRR 2021-2022. (% respecte a l'import ingressat). Font: Gencat

Finalment, la taula 3 mostra les principals convocatòries publicades per àmbits sectorials. **Destaquen en positiu les subvencions dirigides a la transformació ecològica i la millora de l'eficiència energètica:** ajudes a l'adquisició de vehicle elèctric i punts de càrrega (programes MOVES II i III), a la descarbonització del transport professional, a la producció i emmagatzematge d'energia renovable i a la rehabilitació d'edificis per a la millora de l'eficiència energètica. Els àmbits de la rehabilitació d'edificis, energies renovables i mobilitat urbana representen un 52% del total de les convocatòries publicades (439 M€ de 839 M€).

Taula 3. Convocatòries de subvencions publicades per àmbits sectorials més destacats. Generalitat de Catalunya. Període 2021 – 2 desembre de 2022. (milions d'euros). **Font:** Gencat

1. Rehabilitació d'edificis	192,5	4. Polítiques d'ocupació	110,5
- Subvencions Programa de rehabilitació edifici residencial unifamiliar i plurifamiliar: millora eficiència energètica	57,5	- Subvencions finançament del programa "Ocupació + Transformació"	38,4
- Subvencions al Programa d'ajuts per a actuacions de rehabilitació energètica en edificis existents (PREE)	43,9	- Subvencions Programa Investigo: contractació de joves en iniciatives de recerca i innovació	23,8
- Convocatòria d'ajuts per a la rehabilitació residencial per als municipis que integren l'AMB, exclosa Barcelona ciutat	29,1	- Programa de primera experiència professional en les administracions públiques, de contractació de persones joves aturades en el si dels serveis prestats per aquestes administracions públiques	14,4
2. Cures i inclusió	160,5	5. Mobilitat urbana	105,4
- Subvencions del Departament de Drets Socials corresponents a les Línies 1 a la 5	144,0	- Convocatòria MOVES III del Programa d'Incentius a la mobilitat elèctrica	63,9
- Subvencions per a l'impuls i foment de l'accessibilitat als espais d'atenció a la ciutadania dels ens locals de Catalunya	9,0	- Ajudes per a la transf. de flotes de transport de viatgers i mercaderies d'empreses privades	21,7
- Subvencions per a actuacions d'accessibilitat universal a l'habitatge: persones grans, discapacitat i/o dependència	7,5	- Convocatòria MOVES II del Programa d'Incentius a la mobilitat eficient i sostenible	19,7
3. Energies renovables	141,5		
- Ajuts per l'autoconsum i l'emmagatzematge, amb fonts d'energia renovable, i la implantació de sistemes tèrmics renovables en el sector residencial	115,0		
- Subvencions programes d'incentius implantació instal·lacions d'energies renovables tèrmiques	26,5		